

مجلة
مختارات

seçmeler Muhtarat

Hizb ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi'nden

Sayı 34 - Cemaziyel Ahir 1436 H - www.hizb-ut-tahrir.info

Hizb-ut Tahrir / Merkezi Medya Bürosu Kadın Kolu, "Kadın ve Şeriat: Yalan ve Gerçek" Başlıklı Uluslararası Bir Kadın Konferansı İle Sonuçlanacak Küresel Bir Kampanyası Başlattı

2015 Dünya Kadınlar Günü: Kadını Özgürleştirmek İçin Feminizmin Başarısızlığının Yüzyılımı Kutlamak

HİZB UT TAHRİR ENDONEZYA TARAFINDAN BİR AÇIKLAMA "Puteri Endonezya 2015 Güzellik Yarışmasını Reddedin! Kadınların Onurunun Ayaklar Altına Alınmasını ve Kadınların İstismarını Durdurun!"

Kadının Topluma Onurlu Katılımı Önünde Duran En Büyük Engel Peçe Değil Bangladeş'in Laik Kapitalist Sistemidir!

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Efsanelere Meydan Okumak

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Kadın ve İktisadi Hakları (Bölüm 1 & Bölüm 2)

Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına Destekler...

Müslüman Kadınların Durumundan Kıssalar...

Muhtarat
Hizb ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi'nden

İÇİNDEKİLER

Hizb-ut Tahrir / Merkezi Medya Bürosu Kadın Kolu, “Kadın ve Şeriat: Yalan ve Gerçek” Başlıklı Uluslararası Bir Kadın Konferansı İle Sonuçlanacak Küresel Bir Kampanyası Başlattı	3	2015 Dünya Kadınlar Günü: Kadını Özgürleştirmek İçin Feminizmin Başarısızlığının Yüzyılını Kutlamak	4
Kadının Topluma Onurlu Katılımı Önünde Duran En Büyük Engel Peçe Değil Bangladeş'in Laik Kapitalist Sistemidir!	5	HİZB UT TAHRİR ENDONEZYA TARAFINDAN BİR AÇIKLAMA “Puteri Endonezya 2015 Güzellik Yarışmasını Reddedin! Kadınların Onurunun Ayaklar Altına Alınmasını ve Kadınların İstismarını Durdurun!”	6
Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Efsanelere Meydan Okumak	7	Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Kadın ve İktisadi Hakları (Bölüm 1 & Bölüm 2)	9
Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına Destekler...	14	Müslüman Kadınların Durumundan Kıssalar...	16

www.hizb-ut-tahrir.info

Hizb ut Tahrir Merkezî Medya Ofisi'nden Seçmeler, Hizb ut Tahrir Merkezî Medya Ofisi sitelerindeki bazı yayınları içerir. Yalnızca Hizb ut Tahrir'in, vilayetlerin, medya ofislerinin, resmi sözcülerin ve Hizb ut Tahrir medya temsilcilerinin yayınları, hizb görüşü olarak tabir edilir. Bunların haricindekiler, Hizb ut Tahrir'in web sayfalarında veya medya ofisi dergisinde yayınlansa bile yazarının görüşü olarak tabir edilir. Naklin ve alıntının dürüst olunması, çıkartma, tevil ve değişiklik yapılmaması ve nakledilen kaynağın belirtilmesi şartıyla Hizb ut Tahrir'in ve web sayfalarının yayınlarından alıntı yapıp yeniden yayınlanması serbesttir.

Basın Açıklaması

Hizb-ut Tahrir / Merkezi Medya Bürosu Kadın Kolu, “Kadın ve Şeriat: Yalan ve Gerçek” Başlıklı Uluslararası Bir Kadın Konferansı İle Sonuçlanacak Küresel Bir Kampanyayı Başlattı

11 Şubat 2015 Çarşamba günü, Hizb-ut Tahrir / Merkezi Medya Bürosu Kadın Kolu, Allah'ın izniyle 28 Mart 2015 tarihinde “Kadın ve Şeriat: Yalan ve Gerçek” başlıklı önemli bir uluslararası kadın konferansı ile sonuçlanacak kapsamlı bir küresel kampanya başlattı. Bu, eşi benzeri görülmemiş bir konferans olacak. Konferans, Doğu'dan Batıya farklı kıtada beş ayrı ülkede aynı anda video konferans yöntemiyle yapılacaktır. Konuşmacılar, canlı yayın görüşmeleri ile dünya çapında insanlara hitap edecekler.

Yüzyıllar boyunca İslam Şeriatı, kadın hakları düşmanı olarak yaftalandı. Yobazlık, köleleştirme ve zulmün nedeni olarak lanse edildi. Ardışık kuşaklar, bu görüşleri destekleyen yanlış bilgi ve kehanetler ile avutuldu. Korku ve şüphe oluşturuldu. Dolayısıyla kurulacak İslami yönetim altında Hilafet Devleti, İslam dünyası kadınları için cazibe merkezi olacaktır. Son yıllarda feminist hareketleri, laik politikacılar, medya ve kurumlar, İslam'ın ictimaî nizamına, İslami kıyafete, miras hukukuna, medeni haklara, güya kadınlara ayrımcılık yapan, adaletsiz davranan ve gericiğe götüren sorumluluklara karşı acımasızca saldırı yönelttiler. Ayrıca laik Batı, ister CEDAW, STK eylemleri ya da İslam dünyasındaki feminist örgütler gibi uluslararası anlaşmalar yoluyla olsun, isterse bölgedeki hükümetlerin Batılılaşan yasalar yoluyla olsun kadınlarla ilgili İslami hükümlerin reforme edilmesini gündeme aldı.

Bu nedenle bu benzersiz kampanya ve konferans, İslami Şeriat bahanesiyle kadınlara zulmeden eski alışkanlıklara meydan okuyacaktır. Ve İslam tarafından tanımlanan ve Hilafet tarafından da uygulanan kadının gerçek statüsü, hakları, rolleri ve kadınların hayatları ile ilgili net bir görüş sunacaktır. Yine konferans, kadınlarla ilgili İslam'ın belirli hükümlerine karşı yöneltilen suçlamalara değinecek, İslam'ın ictimaî sistemine ilişkin hükümleri, değerleri, esasları ve bunların kadın, çocuk, aile hayatı ve genel olarak toplum üzerindeki olumlu etkisini açıklayacaktır. Konferans ayrıca Batının, “İslam” feminizmi, cinsiyet eşitliği ve liberal özgürlükler gibi İslam'ın kadına bakışını kınamak için kullandığı fikirleri ele alacaktır. Buna ek olarak kadınları zulümden kurtarmanın gerçek yolu izah edilecektir.

İslami metinler, tarihten örnekler ve gelecekteki Hilafet Devletinin kurumları açıkça referans gösterilerek İslami Şeriat yönetimi altında Müslüman ya da Gayrimüslim olsun kadınların hayatları hakkında net bir görüş sunulacak,

toplumun farklı katmanlarında günümüzde kadınların karşılaştığı çok sayıdaki sorunun çözümüne değinilecektir. Ayrıca kampanya ve konferans, büyüyen uluslararası desteğe ve Hilafetin kurulması için Müslüman kadınlar arasındaki politik aktivizme ışık tutacaktır. Ki Hilafet, İslam dünyası kadınları için tek çözümdür. Kadının refah ve haklarından endişe edenler, İslami Şeriat altında kadınların durumu ile ilgili gerçeği gerçekten anlamak isteyenler, kadınlar için onurlu, güvenli ve pozitif bir gelecek yaratmak arzusunda olanlar, aşağıdaki link aracılığıyla bu önemli kampanyayı takip ederek destek olabilirler:

www.facebook.com/WomenandShariah

Kampanyaya abone olmak isteyenler; şu adresle bizimle iletişime geçebilirler:

womenandshariah2015@gmail.com

Kampanya veya konferansla ilgili soru ya da görüşleriniz için adresimiz:

media@hizb-ut-tahrir.info

Konferansın tanıtım videosu linki:

http://youtu.be/4f2rS_BER6s

Dr. Nesrin Nevaz

حزب التحرير

Hizb ut Tahrir

Merkezî Medya Bürosu Üyesi

Basın Açıklaması

2015 Dünya Kadınlar Günü: Kadını Özgürleştirmek İçin Feminizmin Başarısızlığının Yüzyılını Kutlamak

Bu yıl Birleşmiş Milletler, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü, Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'na ışık tutmak için kullanacak. Bu Deklarasyon, 20 yıl önce 189 ülkenin hükümeti tarafından kadın erkek eşitliği için verilen mücadeleyi ileri seviyelere taşıyarak kadınların yaşam ve haklarını iyileştirmek amacıyla imzalanan bir yol haritası mesabesindedir. Bu anlaşma, yoksulluk, şiddet, eğitim hakları, silahlı çatışma, güç ve karar verme de dâhil olmak üzere 12 alanda kadınların taşıdıkları endişeleri kamufle ediyor. BM, anlaşmayı tarihsel bir bildiri olarak nitelendirdi. Şöyle dedi: "Kadınların güçlendirilmesinin vizyoner gündemi", "En kapsamlı küresel politika çerçevesi" "Cinsiyet eşitliğini gerçekleştirmek için eylem planı" ve "Her yerdeki kadınların ve kız çocuklarının insan hakları." Ancak anlaşma imzalandıktan 20 yıl ve ilk Dünya Kadınlar Günü'nden 104 yıl sonra kadın erkek eşitliği için onca feminist mücadeleye rağmen bugün dünya çapında milyonlarca kadının hayatı hâlâ berbat düzeydedir. İngiliz Independent gazetesinde yayınlanan istatistiklerine göre küresel düzeyde her 3 kadından biri yaşamları boyunca dayağa maruz kalacak ya da tecavüze uğrayacak. Yoksulluk içinde yaşayan 1,2 milyar insanın % 70'i kadın ve çocuklardır. 700 milyon kadın yeterli gıda, su, sanitasyon, sağlık ya da eğitimden yoksun yaşıyor. Dünya çapında 85 milyon kız okula gidemiyor. Ve tahminen her yıl 1,2 milyon çocuk, köle ticaretine maruz kalıyor. Bunlardan %80'ni de kız. Tüm bunlar, feminizmin ve kadına vaat edilen kadın erkek eşitliği gibi temel ideal düşüncenin fiyasko olduğunu gösterir.

Açıktır ki kadın hakları, seçenekler, aile ve toplum hayatında erkek ve kadının rolü gibi söylemler ile kadın erkek eşitliğine davet etmek, kadınlar için daha iyi bir yaşam ve saygınlık elde etmenin yolu değildir. Aksine bugün kadınların karşılaştığı korkunç durumdan dikkatleri dağıtmak için kullanılan bu dogmatik ve feminist öğreti, aslında son yüz yılda dünya siyaset ve ekonomisine damgasını vuran laik kapitalist sistemin bir sonucudur. Servetler arasındaki uçurum ve ekonomilerin felç olmasının nedeni işte bu sistemdir. Bu sistem, milyonlarca kadının yoksullaşmasına, eğitim, sağlık ve ülkelerindeki diğer kamu hizmetlerinin çökmesine yol açmıştır. Ayrıca kapitalizmin materyalist bakış açısı, hiçbir şeyi yanlış görmeyen, fiziksel olarak kadınları istismar eden, kaçakçılık için her türlü ortamı yaratan bir mantalite üretti. Dahası bireysel arzuların peşinde koşuşturan ve kadınları cinsel bir meta olarak betimleyen liberal değerler, kadınların doğasını bozdu. Cinsel suç kervanına ve bugün kadınların karşı karşıya kaldığı diğer tacizler salgınına neden oldu. Dolayısıyla dar cinsiyet perspektifinden sorunlara yaklaşan ve köklü değişimden ziyade çürük kapitalist sistem içinde değişim yaratmak isteyen feminizm, kadınların haklarını iyileştirmek için kesinlikle başarılı olamayacaktır. Bu yüzden Pekin Deklarasyonu ve Doğu ve Batı ülkelerinde kanunla korunan CEDAW ve sayısız kadın erkek eşitliği gibi uluslararası kadın antlaşmalarının, küresel düzeyde milyonlarca kadın için iyi bir yaşam ve saygınlık oluşturamadığı için tamamen gereksiz oldukları kanıtlandı. Feminist örgütlerin, hükümetler ve kendi ideallerine teşvik eden kurumların, gerçek bir vizyondan ya da kadın sorunlarını çözmek için güvenilir bir çerçeveden yoksun olmaları bunun yeterli kanıtıdır.

Öte yandan Batının kadın erkek eşitliği ideali ile çelişen içtimai hükümleri nedeniyle laiklerin hışmına uğrayan İslam'ın, kapsamlı, güvenilir, test edilmiş ve kadınlara yönelik nasıl saygınlık oluşturulacağına ilişkin bir projesi var. Kadınların her türlü

sorunlarını çözer ve onların haklarını güvence altına alır. İşte bu proje, İslami yönetim olan Hilafet sistemi altında yüzyıllar boyunca kadınlara başarılı ve onurlu bir yaşam sunmuştur. Ve bu şu anda Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Bürosu Kadın Kolu tarafından düzenlenecek "Kadın ve Şeriat: Hakikati Kurgudan Ayırmak" başlıklı küresel kampanyada görücüye çıkıyor. Kampanya, 28 Mart 2015 tarihinde yapılacak çok önemli Uluslararası Kadın Konferansı ile son bulacaktır. Biz, bu işlevsiz anlaşmalar, sonuçsuz girişimler ve kadınların yaşamlarını iyileştirmek için verilen boş vaatlerden sıkılan herkese, bu önemli kampanya ve konferansı takip etmeyi tavsiye ediyoruz.

Dr. Nesrin Nevaz

حزب التحرير

Hizb ut Tahrir

Merkezî Medya Bürosu Üyesi

Basın Açıklaması

Kadının Topluma Onurlu Katılımı Önünde Duran En Büyük Engel Peçe Değil Bangladeş'in Laik Kapitalist Sistemidir!

29 Ocak 2015 tarihinde Sylhet kentinin Moulavibazar bölgesinde bir kız pansiyonunun açılış töreninin baş konuğu olarak konuşan Bangladeş Sosyal Refah Bakanı Muhsin Ali, “Burkallı bir üniversite öğrencisi olamaz... Bugün Avrupa, burka giyenlere nefretle bakıyor ve onları İslamcı terörist olarak görüyor... Bugünün toplumunda biz İslam’ı nereye taşıdığımızı yarın bize gösterecektir.” diye konuştu. Sosyal Refah Bakanının peçeye karşı iğrenç ve aşağılık açıklamaları, Bangladeş hükümetinin İslam’a karşı yoğun hakaretinin sadece en son örneği ve İslam’ı Bangladeş topraklarından silip süpürmenin amansız gündemidir. Bu aşağılık açıklamalar, iktidar Awami Ligi eski Bakanı Abdüllatif Sıddık tarafından yapılan açıklamaların sadece üç ay sonrasında gelmektedir. Sıddık, hac ve Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem hakkında iğrenç açıklamalar yapmıştı. Emperyalist efendilerinin gündemini uygulamak ve serap gibi onların umutsuz girişimlerinin peşinden koşmak için bu bakanlar, bilerek İslam’a karşı birbiri ardına çirkin sözler sarf ediyorlar. Utanmadan Batılı laik hükümetlerin İslam’a ve Müslümanlara karşı baskıcı eylemlerini, hakaret içerikli sözcüklerini ve karanlık köhnemiş inançlarını taklit ediyorlar.

Gerçekte ise onların İslam karşıtı söylem ve eylemleri, Allah Azze ve Celle ve Rasûlü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’e karşı bir savaş ilanıdır.

Kadınların başarılı bir eğitime devam etmelerinin ya da üretken ve onurlu bir şekilde topluma katılmalarının önünde duran en büyük engel burka değildir. Aksine laik kapitalist sistemdir. Bangladeş gibi ülkeleri yöneten laik kapitalist sistem, kadınları en büyük engel olarak görüyor. Onların eğitim beklentilerini karşılamıyor ve aktif toplum hayatına sahip olmalarını istemiyor. Örneğin laik sistem, Bangladeş’te fuşu resmileştirdi. Şirketlerin ve medyanın kadınları cinsel meta olarak istihdam etmelerine izin verdi. Onları erkeklerin şehvetlerini gideren bir obje haline dönüştürdü. Bu da kadınların durumlarını devalüe etti. Üniversitelerde, işyerlerinde ve caddelerde kadın ve kızlar cinsel taciz saldırılarına uğradı. Birçok kadın, okul ya da işe gitmekten korkar oldu. Kapitalist sistem, devlet içinde bile kitlesel yoksulluğa yol açtı. Onun kamu eğitim sistemi tamamen meflûç oldu. Çok kötü finanse edildiği için pek çok kız iyi bir eğitim alamadı.

Bangladeş’te şiddet ortamına kapı aralayan ve istikrarsızlık yaratan Hasina’nın acımasız laik yönetimidir. Zira onun zulmüne karşı çıkan ya da laik sistemi feshederek İslam alternatifine davet eden kadınlar, terörist sayıldılar. Yetkililerin zulüm ve hapis tehdidiyle yüz yüze kaldılar. Ayrıca Sosyal Refah Bakanı, hem açıkça böbürlenerek Müslüman kadınları peçeyi yasaklayan Fransa ve Belçika gibi laik Avrupa ülkelerini örnek almaya davet ediyor hem de İslami kıyafet

giyen Müslüman kadınları suçlu görüyor ve dolayısıyla onları eğitim ve istihdamdan mahrum ediyor. Gerçekten bu, kadının onur ve haklarını savunan bir sistemin nişanesi mi? Bu arada bu ülkeler, yüksek düzeyde tecavüz, şiddet, ayrımcılık ve kadınlara karşı cinsiyet ayrımcılığı kültürü ile boğuşuyor.

Gerçek şu ki çürük laik sistem veya diğer insan yapımı yönetimler tarafından yönetilmeye devam ettikleri sürece Bangladeş’te veya Müslüman dünyasının herhangi bir yerinde kadınlar için onurlu bir gelecek yoktur. Sadece Nübüvvet metodu üzere Raşidi Hilafet Devleti onurlu ve müreffeh bir hayat sağlayabilir. Hayal ettikleri eğitim beklentilerini güvence altına alınacak, saygın ve güvenli bir ortamda topluma istedikleri gibi tamamen katılabileceklerdir. Hilafet Devleti, kadınları aşağılayan herhangi bir eyleme asla izin vermeyecektir. Eğitimlerini güvenli bir şekilde sürdürmelerine ya da tacize maruz kalmadan istihdam edilmelerine olanak verecektir. Yine Hilafet, kadınların aktif olarak yöneticilerini muhasebe etmelerine ve adalete çağırımlarına teşvik edecektir. Geçmişte olduğu gibi kadınlara birinci sınıf eğitim sistemi oluşturmak için yeterli fon sağlayan İslam’ın ekonomik sisteminin keyfine varacaklardır. Daha da önemlisi, Müslüman kadınların şeri hükümlere göre İslami elbise ile tüm haklarını ifa etmelerine imkân ve olanak verecektir.

حزب التحرير

Hizb ut Tahrir

Merkezî Medya Bürosu

Kadınlar Kolu

HİZB UT TAHRİR ENDONEZYA TARAFINDAN BİR AÇIKLAMA

**“Puteri Endonezya 2015
Güzellik Yarışmasını Reddedin!
Kadınların Onurunun Ayaklar
Altına Alınmasını ve Kadınların
İstismarını Durdurun!”**

Hükümetin kadınların onurunu korumak için hiçbir şey yapmadığını bilmek gerçekten üzücüdür! Toplumun çeşitli kesimlerinden aksi yönde yapılan açıklama ve eylemlere rağmen Endonezya hükümeti, Puteri Endonezya 2015 Güzellik Yarışması'nın yapılmasında ısrar ediyor. Yarışmaya katılan ve Güzellik Yarışması'nın katılımcılarına yönelik konuşmalar yapan bir kaç bakanın hükümetin desteğinde büyük katkısı var. Bununla beraber bu yarışmanın ülkenin gelirine ya da kaliteli nesil yetiştirilmesine hiçbir faydası yoktur. Bu Güzellik Yarışması, sadece organizatör ve sponsorların gelir kaynaklarını yani moda, kozmetik endüstrisi ve yükselen medya reytinglerini artırır. Başından beri Batı ülkelerinde yapılan bu tür yarışmalardan amaç, mayo defileleri için modeller seçmektir.

Yarışmacılar fiziksel olarak değerlendirilir ve vitrin mankenleri olarak sunulurlar. 3B [Beauty, Brain and Behaviour] “güzellik, akıl ve davranış” kavramını kapsayan değerlendirme ölçütleri, turizm, kültür elçisi, uyuşturucu ve benzeri sosyal roller, sadece bu yarışmaların prestijini artırmak için bir yemdir. Ayrıca güzellik yarışmaları, kadınların fiziklerinin istismar edilmesinin yasal zemini. Endonezya gibi Müslüman bir ülkenin dini normları kabul etmeyen Batılı ülkelerin ilkel kültürünün peşinden gitmesi üzüntü vericidir.

Bu tür sömürü araçlarını yasaklamaya ilişkin samimi bir katkıda bulunmak ve kadınların onurunu geri getirmeye yönelik ciddi bir girişim olarak Hizb-ut Tahrir / Endonezya Müslüman kadınları şunları vurgular:

Puteri Endonezya 2015 Güzellik Yarışması reddedilmeli ve kadınların fiziklerinin istismar sembolü olan ve itibarlarını zedeleyen tüm benzeri yarışmalar yasaklanmalıdır. Hükümet derhal bu yarışmayı yasaklamalıdır. Bu gibi yarışmalardan turizm ve kültür elçisi elde etmek düşüncesi bir kenara bırakılmalıdır. Ve her türlü kadın istismarını durdurmak için hükümete tavsiyede bulunulmalıdır.

Tüm kesimler, artık bu yarışmaların Batı kültürünün bir ürünü olduğunu fark etmelidir. Çünkü bu tür yarışmalar ile Endonezya gibi Müslüman ülke toplumlarına ahlaksızlığın yayılması amaçlanmaktadır. Öbür taraftan ise Batı ülkeleri, sistematik olarak kutsal şeri hükümlere saldırıyorlar. Başörtüsü, kadın erkek ayrımı vb. hükümleri, kadının haklarını kısıtlayan hükümler olarak görüyorlar.

Ey Endonezya kadınları!

Onurlu bir hayata nail olmak için güç birliği yapın! Bilin ki demokratik sistem ve neo-liberal hükümet, kadınları maddi kazanç ve cinsel obje olarak görüyor. Onlar, şeref ve haysiyetin ne olduğunu bilmezler! İslami sistem ve İslam Hilafeti, ahlaki korumanın, bütünlüğü oluşturmanın, onurlu davranışın, asil ve gururlu bir nesil yaratmanın tek yoludur. Ayrıca

İslam Hilafeti öyle bir sistemdir ki kadınların istismarını ve sadece fiziksel obje olarak görülmelerini yasaklar. Aslında İslam Devleti, kadının onurunu korur, refahını güvence altına alır. Aynı zamanda kadını etik ve davranış kuralları içerisinde değerlendirir. Gerçekten de bu kadınları güçlendirir. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyuruyor:

“**Şüphesiz her dinin bir ahlaki vardır. İslam'ın ahlaki da hayâdır.**” [İbn Mace]

İffet Aynur Rahmet

حزب التحرير

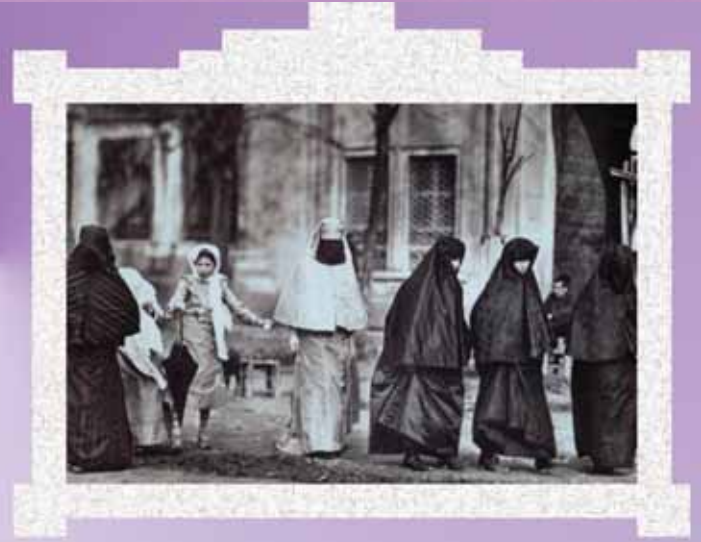
Hizb ut Tahrir

Endonezya Kadın Resmi Sözcüsü

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Efsanelere Meydan Okumak

Giriş

İslam'a karşı yürüttüğü fikri savaş esnasında, Batılı laik kapitalist dünya; İslam'da kadının konumu ve hakları meselesine her zaman ayrı bir ehemmiyet vermiştir. Zorla evlilik ve namus cinayetleri gibi zulümlerin sebebini Şeriat ile bağdaştırmış ve onu çeşitli Müslüman toplumlarda kadınların eğitimden, sosyal hayattan ve siyasetten dışlanmasından sorumlu tutmuştur. Cinsiyet eşitliği veya liberal özgürlükler gibi Batılı ideallerle çelişen İslami hükümler; Batılı kapitalist dünya için en önemli saldırı alanını teşkil etmiştir. Feministler ve laik liberal politikacılar; medya ve kuruluşlar; bıkmadan usanmadan belirli İslami sosyal ve aile hükümlerine saldırmışlar ve İslam'ı ve İslam'ın kurallarını kadına karşı ayrımcı ve adaletsiz olmakla yaftalayarak kadın düşmanı ilan etmişlerdir. İslami yönetimin son merkezi olan Osmanlı Hilafeti'ndeki kadınların konumları hakkındaki birçok efsaneler ve yanlış bilgiler; laik ve Batılı Oryantalistler, feministler ve siyasetçiler tarafından kasıtlı olarak yayılmıştır. Batı'da ve İslam dünyasında birçok insanın aklına kazınacak öylesine bir anlatı yaydılar ki bu da sonuç olarak insanların Şeriat'ta kadının konumuna bu yalanlar üzerinden bakmalarına neden olmuştur. Kadınların Osmanlı İslam hâkimiyeti altında her türlü haktan yoksun oldukları ve köle, meta gibi muamele gördükleri yalanını yaydılar. Tüm bunlar; Müslümanların içinde İslami kültürlerine ve miraslarına karşı nefret oluşturup, onlara laik liberal değer ve sistemleri kabul ettirmeyi ve Şeriat'ın bir Hilafet devletinde yeniden tatbik edilmesini desteklemekten uzak durmalarını sağlamayı amaçlamıştır.

Bu yalanların çoğu, Osmanlı döneminde yaşamış, fakat devletin tatbik ettiği katı cinsiyet ayrımı kurallarından dolayı hiçbir zaman Osmanlı kadınlarıyla bir etkileşimde bulunamamış erkek Oryantalistlerden çıkmıştır. Osmanlı Hilafeti'ndeki evlerin içinde kadınlara ait yaşam alanları, yani Haremler, kadınların köleleştirilmesi, sömürülmesi ve baskı altında olmasına dair birçok Batılı fantezilerin konusu olmuştur. Buralar, kadınların hapsedildikleri ve erkeklerin eğlendiren basit nesnelere olarak kullanıldıkları, cinsel azgınlıkların mekanları olarak tasvir edilmişler. Ne var ki, harem kurumlarına, kadının kocası veya baba, erkek kardeş veya oğul gibi yakın kan bağı olan akrabalarının dışındaki erkeklerin girmesi yasaktı. Bundan dolayı, bu erkek Batılı Oryantalistlerin, Osmanlı Hilafeti'ndeki kadınların hayatlarına dair birinci elden bilgi vermeleri imkânsızdı.

Onun için, Osmanlı kadınına dair birçok Batılı tasvir, ancak Avrupalı hayal gücü ve fanteziden doğmuştur. Buna rağmen, onların Osmanlı Hilafeti'ndeki İslami hükümler altında kadının aşağılanması, ezilmesi ve hapsedilmesine dair yalan anlatıları, asırlar boyunca sonsuz defa tekrarlanmış durmuştur. Akabinde bu anlatı modern günümüz laik tarihçiler, feministler ve yazarlar tarafından benimsenip yayılmıştır. Sonuç olarak Osmanlı kadınları ile ilgili bu bakış açısı, hem Batı'nın hem de birçok Müslümanların da zihinlerine kök salmış oldu. Bu Batılı tasvirler çoğu zaman; Batının diğer milletlerden üstün olduğunu kanıtlamak isteyen Oryantalist düşünceleri güçlendirmek için üretilmişler ve Batılı emperyalist devletlere, İslam beldelerinin işgali için ahlaki bir gerekçe sunarak, bölgedeki siyasi ve iktisadi

menfaatlerini güvence altına almak için kullanılmışlardır.

Ancak, incelenen Osmanlı Hilafeti'ndeki Şer'i Siciller, Hilafet'in tatbik ettiği İslam kanunları altında kadınların hayatlarına dair çok farklı bir resim çiziyorlar. 1970'li yıllarda Amerikalı tarih profesörü R.C. Jennings; Anadolu'dan, çoğunluğu Kayseri'ye ait, 10 binden fazla Osmanlı Şer'iyye sicilleri üzerinde kapsamlı bir araştırma yapmış. Bu kayıtlar ve o dönemi kadınları tarafından mahkemeye iletilen davaların çeşitleri, onların Şeriat altındaki statülerine, gördükleri muameleye ve nail oldukları haklara dair bir fikir vermektedirler. Jennings'in çalışmalarından esinlenerek, 1980'lerden sonra Haim Gerber, Abraham Marcus, Afif Marsot, Judith Tucker ve Suraiya Faroqhi gibi daha fazla araştırmacı, Osmanlı kadınlarının farklı tecrübelerini Osmanlı topraklarının birçok bölgesindeki Şer'iyye sicil ve tereke kayıtlarıyla ortaya koymuşlar.

Bu kayıtlar, Osmanlı Hilafeti'nin İslami yasaları altında kadınların şiddetten ve zorla evlilikten korunduklarını, maddi geçimlerinin kocaları ve aileleri tarafından sağlandığını, ayrıca boşanma talep edebildiklerini ve mehir ve miras haklarına sahip olduklarını göstermektedir. Üstelik erkeklerle aynı ekonomik haklara sahip oldukları gibi kendi mal varlıklarını ve iktisadi işlerini erkek akrabalarından bağımsız olarak yürütebiliyorlardı. Buna, mülk alıp satmak hakkı, işyeri yönetmek, sözleşmeler yapmak, kendi parasıyla yatırım yapmak ve başkalarının yönettiği şirketlerde yöneticilik yapmak da dâhildi.

Osmanlı Hilafeti'nde kadınların sahip olmuş oldukları yüksek statü ve haklar, Osmanlı Müslüman kadınlarıyla

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Efsanelere Meydan Okumak

yakın irtibata geçebilen ve zaman zaman haremlere girmelerine izin verilen Batılı kadın seyyah ve yazarların yazılarıyla da tekrar ortaya koyulmuştur. Dolayısıyla onlar, devletin içinde yaşayan kadın hayatının tabiatına doğrudan şahit olabilmişlerdir. Nitekim bu kadın Batılı yazarların çoğu, kulaktan dolma yazıları ve fantezileri eleştirmişlerdir. Örneğin Lady Montague; 18. yüzyılda Osmanlı Hilafeti'nde İngiliz Büyükelçisi'nin eşi olarak bulunmuş ve bir arkadaşına yazdığı mektuplarından birinde şöyle demiş: "Bilmediği şeyden konuşmaya pek düşkün ortalama seyahat yazarlarının bellettiklerinden çok farklı bir gerçek duyunca belki şaşırabilirsiniz."

Bu kadın yazarlar; Osmanlı kadının hapsedildiği, köleleştirildiği ve değersiz görülmüş insanlar olarak tanımlanması fikrini reddediyorlardı; aksine onlar tam tersine şahit oluyorlardı. Julia Pardoe, örneğin, bir İngiliz şair, tarihçi ve gezgin kadın, "1836'da Sultan'ın Şehri ve Türklerin Adetleri" adlı kitabında, şunları yazmış: "Hepimizin inanmaya yatkın olduğu üzere, özgürlük mutluluksa, Türk kadınları en mutlu kadınlardır çünkü tüm imparatorlukta en özgür insanlar onlardır. Doğu'nun kadınlarına acımak Avrupa'da moda halindedir ama bu kadar yanlış bir duygu gösterisi olsa olsa onlara acıyanların kendi cehaletindedir." Benzer şekilde, yine gezgin ve yazar İngiliz Lady Craven, 1789'da yayınlanmış, "Kırım'dan Konstantinopolis'e Yolculuk" adlı kitabında şunları ifade etmiştir: "Türk kadınlarının gördüğü muamele bütün milletlere emsal teşkil etmelidir... - ve onların (Türk kadınlarının) yaşam tarzlarıyla, nefes alan en mutlu varlıklar olduklarına inanıyorum."

Ayrıca bu Avrupalı kadınlar; haremlerin kadınların hapsedilip sömürüldüğü ve cinsel azgınlık yuvaları oldukları iddialarını da ortadan kaldırdılar ve sadece evler içinde kadınlara has kısımlardan ibaret mekanlar olduklarını ve Türk Müslüman erkeklerinin kadınlara karşı göstermiş oldukları büyük saygının ifadesi olarak tarif etmişlerdir. Örneğin, Lucy M.J. Garnett, 19. yüzyıl İngiliz halkbilimci, "Türkiye'nin Kadınları

ve Örf ve Adetleri - 1890-1891" adlı kitabında şöyle yazmış: "Müslüman kadınların erkeklerden ayrı tutulması, genellikle zannedildiği gibi, 'aşağılanmış pozisyonları'nın bir sonucu olmak yerine; bu milletin erkeklerinin, kadınlarına karşı besledikleri büyük saygı ve hürmetin bir sonucudur."

Ancak, tüm bu çeşitli yazılar ve kayıtlara rağmen, Osmanlı Hilafeti'nde tatbik edilen İslami hükümler altında kadınların sömürüldüğü ve ezildiğine dair meşhur Batılı anlatılar; Batılı laik kuruluşlar, feministler ve yazarlarca yayılmaya devam etmektedir. Bunların amacının, hem Müslümanları ve hem de gayri Müslimleri sadece İslam'la yöneten bir Hilafet Devleti'nin tekrar kurulmasından korkutmaya devam ederek, İslam'a karşı ideolojik bir savaş kazanmak olduğu apaçıktır.

Tabii ki Osmanlı Hilafeti kadınlar için ütopyik bir devlet değildi. Bilhassa devletin son yıllarına doğru İslam'ın devlet içinde yanlış tatbik edilmesinden kaynaklanan ve Batılı fikirlerin İslam beldelerine girmesiyle birlikte, kadınları da olumsuz etkileyen çeşitli sorunlar ortaya çıkmıştır. Yine de, Batı'nın Osmanlı hâkimiyetini veya İslami yönetim altındaki kadınların hayatlarını tümüyle İslam'ın anlaşılmasındaki ve tatbik edilmesindeki zaafardan kaynaklanmış olan sorunların objektifinden göstermeye çalışması aldatıcı ve yanıltır.

Bu nedenle, yalanların ortadan kaldırılması ve Osmanlı İslam hâkimiyeti altındaki kadınların statü ve haklarını sarmalamış olan yanlış anlamaların düzeltilmesi elzemdir. Bunu yapmak zorundayız, çünkü İslam dünyasındaki kadınlar için, gelecekteki Hilafet Devleti'nde Şeriat'ın tatbik edilmesinin ne anlama geldiğine dair kaygıları ortadan kaldırılmalıdır.

"Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Efsanelere Meydan Okumak" adlı bu makale dizisi, işte tam bunu başarmak istiyor."

"Türk kadınlarının gördüğü muamele bütün milletlere emsal teşkil etmelidir... - ve onların (Türk kadınlarının) yaşam tarzlarıyla, nefes alan en mutlu varlıklar olduklarına inanıyorum." [Dan'Kırım'dan Konstantiniyye'ye Yolculuk' (1789) Lady Elizabeth Craven, İngiliz gezgin ve yazar]

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın:

Kadın ve İktisadi Hakları (Bölüm 1)

Antropolog, Joseph Szyliowicz, Türkiye’de Politik Değişim (1966) adlı kitabında şunları yazmış: “Kadınlar doğal olarak değersiz görülürdü ve çok azı hakkını aramaya cesaret ederdi - haklarının ne olduğunu bilseler bile. Dahası, pratikte bunu yapmaktan isteyen bir kadının müracaat edebileceği bir merci de yoktu...”

Uzun yıllar boyunca Batılı yazarlar; İslami yönetimin olduğu dönemlerde, Osmanlı Hilafeti dâhil olmak üzere, kadınlarla ilgili muameleler hakkında bir yığın iftiralarda bulunarak, kadınların İslami sistemdeki statülerine saldırmışlardır. Batılı ve İslam dünyasında bazılarının sahip oldukları ortak kanaat ise, kadınların Şeriat

hükümlerinin tatbik edildiği yerde mülkiyet hakkından, çalışıp para kazanma hakkından ve kendi mülkünü kendisi yönetip üzerinde tasarruf etme hakkından mahrum edildiğidir. Onlar; geçmişte İslami yönetim altındaki kadınların hayatlarını Batılı devletlerdeki kadınların tarihte yaşadıklarıyla aynı kefeye koyuyorlar. Batı’da kadınların 19. yüzyıl sonuna kadar, bazı ülkelerde ise 20. yüzyılın sonuna kadar kocalarından ayrı olarak hiçbir hukuki statüleri yoktu. Böylece Batılı ülkelerde kadınlar, kocalarının izni olmadan hiçbir ticari faaliyette bulunamaz veya sözleşme yapamazlardı ve kendi mülkiyetlerini kendileri kontrol edemezlerdi. Ancak çok zorlu, uzun ve acı deneyimlerle dolu bir mücadele sürecinden sonra, Batılı kadınlar bugün sahip oldukları siyasi, iktisadi, eğitim ve hukuki hakları elde etmişlerdir. Gel gör ki, Osmanlı Hilafet’inin Şer’iye sicillerinin dürüstçe incelenmesi ve samimiyetle araştırılması, yukarıda belirtilen İslami yönetim altında kadınların ekonomik statülerine dair ortak inançları kolaylıkla çürütüyor.

Osmanlı Hilafeti’nde “Kadın ve İktisadi Hakları” adlı iki bölümden oluşan bu makalenin 1. bölümünde, Osmanlı döneminde kadınların yararlandıkları iktisadi ortamla alakalı bilgiler verilecek ve hem de Şeriat’ın onlara vermiş olduğu temel iktisadi haklara ve bunların devlet kurumları olan Şeriat mahkemeleri tarafından nasıl tatbik edildiğine ve korunduğuna ışık tutulacaktır. Bu makalenin 2. bölümünde ise, Şer’iye sicillerinden alınan, o dönemdeki kadınların yürütmüş oldukları çeşitli ekonomik faaliyetlere dair detaylı örnekler; çoğunlukla Batılı oryantalist, feminist ve yazarların tanıttığının aksine İslami yönetim altında kadınların iktisadi faaliyetlerine daha isabetli bir fikir sunacaktır.

Kur’ân ve Sünnet; miras, vasiyet, borçlar, iş veya ticaret, sözleşmeler ve daha birçok konuda hükümler içermektedir. Buna göre, İslam hukuku; kadına mülk sahibi olma, mirastan pay alma, miras bırakma, borç alma, ticari akitler ve sözleşmeler yapma ve çeşitli iktisadi faaliyetlerde bulunma hakkı vermiştir. Kadın, sahip olduğu mülkü üzerinde mutlak ve tek başına kontrol sahibidir. Kanıtlanmış olduğu üzere, Osmanlı Hilafeti’nde Şeriat mahkemeleri Kur’ân ve Sünnet’e göre hüküm verirlerdi. Böylece, kendilerine Şeriat tarafından farz kılınmış olan temel görevlerinden bir tanesini, yani “kadını ve haklarını korumak” işini yerine getirmiş oluyorlardı. Kadılar hüküm verirken, Şeriat’a göre, kadınların haklarının korunmasını temin edecek şekilde hüküm verirlerdi. Kıbrıs’taki kadı sicilleri üstünde çalışan bir tarihçinin yazdığına göre, “Kadınların zayıf ve savunmasız olanları korumak gibi bir yükümlülüğü vardı. Kadınların nispeten güvenli bir pozisyonda olmaları da Lefkoşa’daki ve adanın başka yerlerindeki kadıların kadınları zulüm ve baskıya karşı korumak noktasında gösterdiği sadakatli çabadan kaynaklanıyordu.” (Ronald C. Jennings, “Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World, 1571-1640” (1993). (Osmanlı Kıbrısında ve Akdeniz Dünyasında Hristiyan ve Müslümanlar)

Osmanlı kadınları kendileri için yerel mahkemelerde adalet bulamadıklarını düşündüklerinde, şikâyetlerinin giderilmesi için padişahın İstanbul’daki divanına dilekçe yazabilirlerdi. Bu konuya dair bir araştırmacı şunları yazar:

“Kadınların ve azınlıkların yerel şeriat mahkemelerine sürekli başvurduklarını biliyoruz. Ancak Bab-ı Ali’ ve Divan-ı Hümayun’a ulaşmak onlar için zor olabilirdi,

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Kadın ve İktisadi Hakları - (Bölüm 1)

üstelik arada çok büyük mesafe vardı. Ama bütün bu mesafeye ve türlü tehlikelere rağmen, kadınlar dilekçelerini sunmak üzere ta Mısır'dan bile kalkıp gelmişler..." Bu da bize "hünkârın adaleti" ne olan inancın "ne kadar geniş kitlelere yaygın olduğunu, üstelik insanların imparatorluğun en uzak köşelerinden kalkarak şikâyetlerini bizzat sunmak üzere zorlu bir yolculuğu bile göze alacak kadar buna inandığını göstermektedir." I)

Anadolu Kayseri'sinin 17. yüzyıla ait Şer'îye Sicilleri göstermektedir ki, mahkemeler; İslam'ın kadınlar için öngördüğü miras paylarını, diğer tüm mülkiyet haklarını korumakta göstermiş oldukları aynı titizlikle muhafaza ederlerdi. Kayseri'nin kadınları, geniş bir akraba çevresinden miras alırlardı, evlenirken mehir alırlardı ve çoğunlukla kendi mallarını eşlerininkinden ayrı tutarlardı. Bir kadın; ebeveyni, evladı, kocası veya kardeşi öldüğünde başlıca mirasçılardan olurdu. Hatta bir amca/dayı, hala/teyze vefat ettiğinde bile, onların mallarından veya servetlerinden kendine miras payı düşerdi. Aşağıdaki verilen şer'î kayıt örnekleri, Osmanlı Hilafeti'nde kadınların sahip oldukları miras hakkını açıklayan niteliktedir:

"Meryem (zimmi), Tatar'ın da (zimmi) hazır bulunduğu mahkemede şöyle bir iddiada bulunur: "Annem Cevher öldüğünde, ondan bana Kuşakçılar Harmanı mahallesinden bir ev miras kaldı. Kardeşim Şirvan onu benim iznim olmadan Tatar'a sattı. Buna razı değilim." Böylece Tatar'ın ev üzerindeki mülkiyeti kaldırılır." (Kayseri sicilleri H. 1020)

"Emine bint Hacı Musa'nın vekili Huseyn bin Huseyn'dir: "Benim muvekkilem henüz reşit değilken, naziri Seydi Ahmed Hacı Hasan, ona ait Sultan Hamamı mahallesindeki evleri sattı. Şimdi artık reşittir ve onları geri istiyor." Mahkeme onların Emine'ye geri verilmesini emrediyor." (Kayseri sicilleri H. 1033)

Şeriata göre kadın, ne kendinin ne kocasının veya çocuklarının geçimini sağlamak için kendi mülkünden hiçbir şey harcamak zorunda değildir. Böylece kadınlar çoğu zaman çok para ve mal biriktirebilmişlerdir. Zaman zaman mahkemeler, kadınların doğru kanuni miras paylarını tespit etmek için vefat eden kişinin mal varlığını değerlendirmek üzere uzmanlar atardı.

Kadınlar miras anlaşmazlıklarını ortadan kaldırmak için de İslam'ın kendilerine vermiş olduğu salâhiyetleri koruyacağına güvendikleri mahkemelere müracaat ederlerdi, hatta gerektiğinde dilekçelerini padişahın divanına arz ederlerdi. Aşağıda böylesi bir duruma örnek verilmiştir:

"Beylerbeyi'ne, Trabzon ve Giresun kadılarına fermandır: Giresun'da meskûn, Süleyman adlı kimse evlidir ancak kendisi başka yerde yaşadığı için karısına mahkeme kararıyla maddi yardım bağlanmıştır, ancak kadın gönderilen bu maddi yardımı ve giyim-kuşam masraflarını almadan vefat etmiştir. Kızı Trabzon'da

yaşamaktadır. İstanbul'a başvuruda bulunarak annesinin mihrini ve yollanan maddi yardımını Süleyman'dan talep etmiştir, bunlar şer'îen kendisine miras kaldığı için kızı devredilmiştir. Ancak Süleyman bahaneler bularak parayı vermekten kaçınmıştır. Kadı, paranın ödenmesi için birini yolladığı halde ödemeyi yapmamakta ısrar etmiş, şeriatin emrine kulak vermemiştir. Bu durum resmen kayda geçmiş ve belgelenmiştir. Bu sebeple bahsi geçen Süleyman adlı kişinin Trabzon'da mahkemeye çıkarılmasını, asılsız bahaneler uydurarak vermekten kaçındığı mehrin ve yardım parasının kendisinden muhakkak alınarak kadının vekili olarak tayin ettiği resmî kocasına verilmesini emrediyorum. (1056 H. yaklaşık tarih)II)

Haim Gerber, Hebron Üniversitesi İslam tarihi profesörü ve Osmanlı tarihi hakkında birçok kitapların yazarı, Bursa Osmanlı şeri sicillerini araştırdıktan sonra "Bütün bu davalar Bursa'daki erkeklerin kadınları miras hakkından mahrum etme ihtimalinden habersiz olmadıklarını açıkça göstermektedir. Ama aynı zamanda kadınların İslam'ın miras kanunlarını yürürlüğe koyma konusundaki yetkilerinin de teoride kalmadığını, tam aksine, bir hayli gerçek olduğunu yine bu davalar yoluyla görmekteyiz."

Veraset: Mallarını istediği şekilde tasarruf etmekte veya miras bırakmakta kadın da kocası gibi aynı haklara sahiptir. Ve isterse mal varlığının bir kısmını veya tümünü vakfedebilir. Ayrıca istediği herhangi birine vasiyet edebilir veya hediye edebilir.

Bursa'da Yıldırım Mahallesinde 1500 yılında vefat eden Hatice binti Ahmet, 300 akçe, aynı tarihte Arap Mahallesinde vefat eden Sitti binti Ahmet 6000 akçe, Kefen İğnesi mahallesinden vefat eden Ayşe binti Bali de 700 akçe kadar bir meblağı mülklerinden vasiyet etmişlerdir. Bunların içerisinde imamlara hatim parası, camiye yardım parası ve fakir ve fukaraya da sadaka parası bulunmaktadır. III)

Mehir: Erkeğin nikâh sebebiyle kadına ödemekle yükümlü olduğu mal veya paradan oluşan mehir İslam'da evliliğin önemli bir parçasıdır ve evlilik sözleşmesinde yer alması gereken şartlardan birisidir. Osmanlı Hilafeti'nde koca, karısına kabul edildiği şekliyle mehrini ödemeyi reddettiği takdirde hapse konabilirdi. Böylesi bir durum Bursa'da meydana gelmiş. Koca, karısına evlenirken vaat ettiği mehri ödemediği için, 60 gün boyunca hapsedilmişti.

Aşağıdaki Şer'î siciller, kadınların haklarını korumak için mahkemelere ne şekilde başvurduklarını vurgulayan örneklerdir:

"Gelin Ferhana'ya 40 gümüş nisif ödenmiş, gelin bu miktarın yarısını aldığını, yarısının da mehri müeccel olarak bırakıldığını bildirmiştir." (Şeriat mahkemesi kaydı, İskenderiye, Mısır 1551)

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Kadın ve İktisadi Hakları - (Bölüm 1)

"İstanbul'da, Fatıma isimli bir bayan, beyi Ahmet Ağa'nın vefatından sonra geride bıraktığı mirasına kayınvalidesi ve kayınbiraderinin el koyması üzerine mehir hakkını talep etmek için mahkemeye başvuruyor." (Yediyıldız)

"Abdullah kızı Ümmü Gülsüm boşanmış olduğu Sefer oğlu Mehmet'ten 80 bin akçe tutarındaki mehr-i müeccelini mahkemede talep etmişti." (Yediyıldız)

"Yusuf kızı Cennet, kocası ölünce mehr-i müecceli karşılığında evini almış, ancak bu durum varisler arasında anlaşmazlığa yol açmıştı. Olay mahkemeye aksedince, yapılan soruşturma sonunda kadın haklı bulunarak ev kendisine teslim edildi." (Yediyıldız)IV)

Nafaka: İslam; erkeği karısının, çocuklarının, anne ve babasının ve muhtaç olan akrabalarının geçimini gücü ölçüsünde karşılamakla mükellef kılmıştır. Osmanlı Hilafeti'nde erkeklerin bu görevi yerine getirmeleri devletin denetimindeydi. Erkeğin, karısının geçimini sağlama mükellefiyeti evli oldukları müddetçe ve boşanma sonrası üç ay boyunca devam eder. Ve şayet kadın çocukların vesayetini alacak olursa, çocukların geçimini sağlamak üzere nafaka ödemek yine babaya zorunludur. Bazen mahkeme evlilik sona ermişse çocuğa baktığı için kadına ayrıca bir tazminat verilmesini emrederdi.

"Veli oğlu Mehmet ile Murat kızı Kamer boşanıyorlar. Oğulları Osman annesi Kamer'de kalacağı için mahkeme çocuğa günlük 3 akçe nafaka verilmesini kararlaştırıyor." (Ankara Sicilleri, 1583/84)V)

Koca evde olmadığı zaman veya ortadan kaybolduğunda veya ailesinin nafakasını sağlamayı reddettiği takdirde mahkeme/kadı kadının nafakasının kocanın mülkünden ödenmesi için emir çıkarttırdı. Hatta gerekirse kadına mahkeme emriyle borç para verilir, kocanın ödemekle yükümlü olduğu bu borç parayla kadın geçimini sağlardı. "Güllük mahallesinden Abdullah Fettah bin Abdül-Kadir'in karısıyım, kendisi uzun zamandır ortadan kaybolmuştur. Geçimimin sağlanması için yardım talep ediyorum." Cennet Ana'nın kocasının kendisine hiç para ayırmadığına dair yemin etmesi istenmiştir. Daha sonra kendisine günlük 16 akçe bağlanmış ve mahkemece borç çıkarılması için talepte bulunmasına izin verilmiştir."

"Bursa'dan Abdullah oğlu Mehmet, İzmir'e giderken ailesinin nafakasını karşılamak üzere Osman oğlu Mustafa'ya kefil bırakmıştır. Adı geçen kefil kadının nafakasını karşılamamış, Recep kızı Kerime Hatun mahkemeye başvurarak hakkını istemiştir." (Koca)VI)

"Abdus-Selam şöyle bir şikâyetinde bulunur: "Kızım Emine'nin kocası Ebu Bekr kızımı boşadı. Emine'nin iki çocuğunun bakımını sağlamadan, başka bir yere gitti. Onlar için günde 4 akçe tahsis edilmesini istiyorum. Bu talebine icabet edilir." (Amasya Sicilleri, H. 1034)

Sadece eşler değil, anneler, kız evlatlar ve kız kardeşler

de oğulları, kardeşleri veya babaları geçimlerini temin etmedikleri takdirde mahkemeye müracaat ederlerdi.

"Üsküdar'da Hamza Fakih Mahallesi'nde oturan Abdullah kızı Behzat saygınlığı yüce şer'i meclise teşrif edip büyük oğlu Şaban Çelebi huzurunda şöyle ikrarda bulundu: Ben çok yaşlı hasta fakir ve kendine bakmaktan aciz biriyim. Oğlumun durumu iyi olduğundan şer'an üzerine düşen günlük nafakamın tesbit ve takdir olunması matlubumdur; demesi üzerine oğlu Şaban Çelebi'den annesi Behzat'ın yevmiyesi olarak günlük 5 akçe takdir edildi. Bu nafakayı kendisi için istediği gibi kullanmasına izin verildi." (Uskudar Şer'i Sicilleri, 1090/1679)VII)

Rıfat Özdemir, 1880 ve 1906 yılları arasında Kırşehir'e ait Osmanlı kadı sicillerini araştırdıktan sonra şu sonuca varmıştır:

"Siciller incelendiğinde kadı'nın kanunları harfiyyen uyguladığı, zamanın şartlarına göre dava sahibi kadına 'nafaka ve kisve baha' adı altında günlük yardım paraası bağladığı ve bu paranın ödemesinden kocanın sorumlu olduğu görülmüştür." VII)

Şer'i siciller ayrıca göstermiştir ki kadının rızası olmadan kocası dâhil hiç kimse onun mülkünü satamaz, kiralayamaz veya harcayamazdı. Bunu yapacak olsalar bile, kadın bu kişilere karşı mahkemede dava açabilirdi. Böylesi bir durumda mahkeme mülkiyetin kadına ait olduğu ispat edilir edilmez işlemi geçersiz kılar ve mülkiyetin kadına anında iade edilmesini emrederdi. Benzer şekilde, reşit olmamış kızlar da reşit olduklarında mülkiyetlerine ait herhangi bir şey haksız olarak satılmışsa, bunu kadıya iletebilirlerdi. Haklı olduklarını ispatladıklarında, malları kendilerine iade edilirdi.

"Meryem (zimmi), Tatar'ın da (zimmi) hazır bulunduğu mahkemede şöyle bir iddiada bulunur: "Annem Cevher öldüğünde, ondan bana Kuşakçılar Harmanı mahallesinden bir ev miras kaldı. Kardeşim Şirvan onu benim iznim olmadan Tatar'a sattı. Buna razı değilim." Böylece Tatar'ın ev üzerindeki mülkiyeti kaldırılır." (Kayseri sicilleri H. 1020)

"Emine bint Hacı Musa'nın vekili Huseyn bin Huseyn'dir: "Benim muvekkilem henüz reşit değilken, naziri Seydi Ahmed Hacı Hasan, ona ait Sultan Hamamı mahallesindeki evleri sattı. Şimdi artık reşittir ve onları geri istiyor." Mahkeme onların Emine'ye geri verilmesini emrediyor." (Kayseri sicilleri H. 1033) (*)

Sonuç olarak açık ve net ortaya çıkmaktadır ki Osmanlı Hilafeti'nin İslami kanunları altında kadınların ekonomik hakları titizlikle muhafaza edilmiştir ve kadınlar kendi mülkiyetlerini ne kocalarının, ne ailelerinin ve ne de devletin müdahalesi olmadan istedikleri gibi yönetip tasarrufta bulunmuşlardır. Tüm bunlar, güçlü bir mahkeme sistemi aracılığıyla garanti edilmiştir ve kadınların Şeriat yasalarının uygulanması nedeniyle nail oldukları nimetlerden sadece birisidir.

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın:

Kadın ve İktisadi Hakları (Bölüm 2)

Kadın ve Ekonomik Hakları'nı ele alan iki bölümlük bu makalenin birinci bölümü, Osmanlı döneminde kadınların istifade ettikleri ekonomik ortama, Şeriat'ın kendilerine sunmuş olduğu temel ekonomik haklara ve bunların devletin kurumları olan Şeriat mahkemeleri tarafından tatbik edilmesine ve korunmasına dair bir fikir sunmuştu. Makalenin ikinci bölümü ise, Osmanlı Hilafeti'nin mahkeme kayıtlarından elde edilen örneklerden, kadınların yürütmüş oldukları iktisadi faaliyetlere dair daha teferruatlı bilgiler sunmayı amaçlamaktadır. Bunlar sayesinde kadınların İslam hâkimiyeti altındaki iktisadi konumlarına dair çoğu kez Batılı Oryantalistlerin, feministlerin ve yazarların ileri sürdükleri boş iddiaların aksine, daha doğru bir bakış açısı elde edilecektir.

Çeşitli Osmanlı belgelerinden kadınlara dair elde edilen genel resim, kadınların, tarım ve ip eğirmek, örgü ve dokumacılık gibi zanaat dâhil, Osmanlı Hilafeti'nin her çeşit iktisadi alanında faal olduklarını göstermektedir. Ürettiklerini pazar yerlerinde sattıkları gibi başka mali işleri de idare eder, borç verir, sözleşmeler yapar, şirketler, kuruluşlar ve vakıflar yönetirlerdi; işveren veya işçi olurlardı ve birçok başka iktisadi faaliyetlerde bulunurlardı.

Sadece Anadolu'nun Karahisar şehrinde (16. yüzyılda) kadınların da ürünlerini pazarladıkları dört büyük pazar yeri bulunurdu. Kadınların serbestçe bu tür ticari işlere katılabilmeleri onların sosyal hayattan dışlanmadığını ispat etmektedir, hatta onların katılımları kabul ve takdir gördüğü gibi kolaylaştırılırdı da. Kadınlara ticaret imkânlarının kolaylaştırıldığını kanıtlayan bir örnek de, 'Avrat Pazarı' denen kadınlara özel pazar yerleridir. Burada kadınlar kendi ürünlerini ve ticari mallarını satabilirdi ve buralara sadece kadınların girmesine izin verilirdi. Bunların en çok bilinenleri Karahisar, Bartın ve Konya'daydı. En ünlü 'Avrat Pazarı' ise, İstanbul'da Halife Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan tarafından kurulmuş olanıdır. Hatta bu pazar yeri 1912 yılına kadar kullanılmıştır.

Kırsal alanlarda yaşayan kadınların iktisadi faaliyetleri genelde aileleri için tarımsal üretimden ve buna ilaveten fazlalık üretimlerini pazar yerlerinde satmakten, kentlerdeki kadınların iktisadi faaliyetleri daha çeşitli olmakla birlikte daha çok üretim tesislerine sahip olmak ve üretimi kontrol etmekten oluşurdu.

Osmanlı toplumunda geleneksel üretim, 'atölye/ev üretim sistemi' olarak da bilinen, 'Putting Out Sistemi' şeklinde uygulanmaktaydı. Ailelerin evde yaptıkları üretim için gerekli hammaddeler anlaşmalı bir tüccar tarafından getirilir, tamamlanan ürün yine tüccar tarafından pazarlara ulaştırılırdı.

Tereke kayıtlarına bakıldığında, şehirli kadınların daha çok ev, ev ve süs eşyası ve nakit paraya sahip oldukları görülürken, kırsal bölgelerdeki kadınların ev ve mutfak eşyaları ve hayvanların yanı sıra toprak, arazi, bahçe, ev ve tarım aletlerine sahip oldukları görülmüştür. Dolayısıyla

kadınların kendilerine ait mülkiyetleri vardı ve bunu hibe eder, takas eder veya satarlar, bazen de elde ettikleri parayla yatırım yapar veya başka mallar satın alırlardı.

Buna dair bir örnek de merhum kocası Malkoç Bey'den miras kalan bağı Hüseyin Çelebi'ye 8000 akçe karşılığında satan kadının örneğidir. Bu satış akdi de mahkeme kayıtlarında yer almıştır. (Koca, sayfa 88)I) Başka bir dava da aşağıda örnek verilmiştir:

"Saliha bint Süleyman Üsküdar'daki bahçesini Fatma bint Sefer'e 30 kuruşa sattım."

Kadınlar özellikle ip eğirme, dokuma ve tekstil boyama ile meşguldüler. 17. yüzyıl Bursa Şer'i sicillerini araştıran, Hebron Üniversitesi emekli İslam Araştırmaları Profesörü Haim Gerber, şehirdeki tekstil dükkânlarının neredeyse yarısının kadınlara ait olduğunu tespit etmiştir. Yine 17. yüzyılda, Ankara ve Manisa gibi şehirlerdeki tekstil sanayii çoğunlukla kadınların elinde olduğu gibi kadınların çoğu da loncalara kayıtlıydı. II)

Ogier Busbecq, Avrupalı bir seyyah, 1550'de Ankaralı kadınların meşhur 'sof' u kendi hayvanlarından elde ederek eğirip, boyayıp sattıklarını yazıyor. Ayrıca Ankaralı kadınların da, birçok başka şehirlerdeki kadınlar gibi, sık sık ev, dükkân, arsa gibi mülk alıp satarlar, hamam ve değirmen işletirlerdi. (Koca, Sayfa 102) Aşağıda, Ankara Şer'iyeye Sicillerinden 1588-1590 yılları arası kadınların mülk sahipliği ve iktisadi faaliyetlerinden örnekler verilmektedir III):

Ogier Ghiselin de Busbecq (1522-1592); Avusturya İmparatorları tarafından istihdam edilmiş Flaman yazar ve diplomat; 1555-1562 de İstanbul'da Osmanlı İmparatorluğu'na Büyükelçi olarak gönderilmiş. Burada geçirmiş olduğu dönem hakkında "Türk Mektupları" adı altında bir kitap yayınlamıştır.

"...Gülhatun zaviyesine ait yerleri ziraat eden Abdurrahman dede ölmekle kızları Ayni, Hatice ve Kadınbula'ya vekâleten kocalarının bu yerleri eskisi gibi ekip biçeceklerini eskisi gibi müteveli Lütfü karşısında ikrar ettiklerine dair hüccet."

"...Hacı Bekir kızı Hatice'nin İğneci mahallesindeki ev ile

Osmanlı Hilafeti'nde Kadın: Kadın ve İktisadi Hakları - (Bölüm 2)

Uzunçarşı'daki dükkân hissesini satmak hususunda Mehmet oğlu Halil'i tevkil eylediğine dair hüccet..."

"...Hacı Ap mahallesinden Hacı Dede kızı Efendibula'nın Samiye kadun köprüsü yanındaki Hakan Çelebi adlı değirmenle yanındaki bağ ve bahçeyi kızı Şahkadun'a 50 bin akçeye satıp mukabilinde 35 bin akçe ile Kayaş'taki bağdan yarı hisseyi aldığına dair hüccet..."

Kadınlar ayrıca aileden olmayan kişilere de borç para verirdiler - hem kadınlara hem erkeklere. Bazen bir kadın, iki taraf arasında bir borç anlaşmasına kefil de olabiliyordu (kefil bil-mal).

"Gulli bint Süleyman: Oğlum Ali Paşa bn Abbas'ın Musa, Iskender, Cafer ve Hacı Mehmed'e olan borcuna kefilim (kefil bil-mal)."

"Hacı Şaban bin Sinan, merhum Hacı Ömer bin Hacı Mahmud'un vakfının mütevellisi, Mihriban bint Emir Ali'nin huzurunda şu iddiayı ileri sürüyor: Oğlu Ebu Bekir bin Hacı Yusuf vakıftan 30 kuruş aldı ve (Mihriban) ona kefil oldu. Ben parayı istiyorum. İki şahit tastik etti. Mihriban Hacı Şaban'a borcu karşılık Hisar'daki bir üzüm bağına sattı."

"Cami'-ı Kebir Mahallesinden Fatma bint Abdul Kerim, oğlu Abdul Kerim bn Mahmud'un huzurunda kabul eder: Oğlum Abdul Kerim'in mahalle halkı için çalışan vakfa 60 kuruş borcu var. Ben de malımla kefil oluyorum (kefil bil-mal). [...] Bunun için mahalledeki bir evimi ve Gederis nahiyesindeki bir bahçemi güvence gösteriyorum."

"Kirkor: Bahar kocasının bana olan 30 kuruş borcu için kefil oluyor."

Benzer örnekler Osmanlı Hilafeti'nin başka yerlerinde de bulunmuştur. Ayrıca kadınlar arazi sahibi olmuşlar, kendi şirketlerini işletmişler ve başkalarının şirketlerinde yöneticilik yapmışlardır. Kayseri'de 1602 yılındaki emlak ve arazi transferlerinin %40'ında en az bir kadın taraf olmuştur. 17. yüzyıl Bursa Tereke kayıtlarının araştırılması, tespit edilen kadınların üçte birinin ev sahibi olduğunu ortaya çıkarmıştır. 18. yüzyıl Halep Şer'îye Sicilleri üzerinde yapılan bir araştırma, emlak alışverişlerinin %63'ünde kadınların dâhil olduğunu bulmuştur. Buna benzer sonuçlar Hayfa ve Kudüs'de bulunmuştur.

"Ayşe bint Ahmed Boyacı Kapu'daki 8 dükkânın 12 hissesinden 9 ½ hissesini 40 kuruş'a satın aldı." (Kayseri sicilleri H. 1018)

"Ahmed bin Ramazan, Dib değirmeni'nin Kara Su köyündeki Ahi değirmeni'nin 2400 dirhemlik hissesinden 2400 dirhemlik hissesini Güllü bint Hacı Kasım'a 20 altına sattığını kabul eder." (Kayseri Sicili)

Hiçbir koca, baba veya başka bir akraba, kadının izni olmadan onun mülkünden herhangi bir kısmı satamaz, kiralayamaz veya kullanamazdı. Bir kız evladının miras aldığı herhangi bir mülk münhasıran kendisi tarafından kullanılabilir, ekip biçilebilirdi veya uygun gördüğü şekilde kiraya verilebilirdi. Ve bundan elde ettiği tüm gelir sadece kendisine aitti. Evli bir kadının mülkiyeti - ister evlilikten önce veya sonra olsun - kesinlikle sadece kendi yönetimi altındaydı. Ve buradan elde ettiği herhangi bir gelir, kanunen tümüyle kendine aitti.

Bir kadının mülkiyeti, rızası dışında satılmışsa, mahkeme bu satışı hükümsüz kılar ve mülkiyeti ispat edilir edilmez kendisine iade ederdi. Bu mülkün anında iadesi emredilirdi ve satıcıdan zilliyete dair geçerli delil talep etmediği için kısmen ihmalkâr sayılan alıcıya da zerre kadar hoşgörü gösterilmezdi.

Eğer kadının rızasını almak için zor kullanılmışsa veya kendine ait mülk yaşı küçükken vasisi tarafından haksız yere satılmışsa, kadın reşit olduktan sonra mahkemeye başvururdu ve mülkiyet hakkı kendisine iade edilirdi.

"Meryem (zimmi), Tatar'ın da (zimmi) hazır bulunduğu mahkemede şöyle bir iddiada bulunur: "Annem Cevher öldüğünde, ondan bana Kuşakçılar Harmanı mahallesinden bir ev miras kaldı. Kardeşim Şirvan onu benim iznim olmadan Tatar'a sattı. Buna razı değilim." Böylece Tatar'ın ev üzerindeki mülkiyeti kaldırılır."

"Emine bint Hacı Musa'nın vekili Huseyn bin Huseyn'dir: "Benim muvekkilem henüz reşit değilken, naziri Seydi Ahmed Hacı Hasan, ona ait Sultan Hamamı mahallesindeki evleri sattı. Şimdi artık reşittir ve onları geri istiyor." Mahkeme onların Emine'ye geri verilmesini emreder."

"Bektaş Mahallesinden Gül Ana bint Uğurlu (zimmiye) İsa bin Mehmed huzurunda şikayetini dile getiriyor: Kocam İskender oğlu Kutluşeh bana ait üzüm bağına benden izin almadan sattı. Onu istiyorum. Kutluşeh üzüm bağına Gül Ana'ya mehir olarak verdiği ama sonra izinsiz (fuzulen) olarak 17 kuruş'a sattığını itiraf ediyor. Mehmet Kutluşeh'in ve Gül Ana'nın kendisinden habersiz satıldığına dair yemin etmelerini istiyor. Onlar da yemin ediyorlar. Üzüm bağı Gül Ana'ya iade ediliyor."

Araştırmalar ayrıca Osmanlı Hilafeti'nde kadınların büyük miktarda servet biriktirebildiklerini de göstermektedir. Bu da toplum yararına kurulan vakıfların (vakıflar) yüksek sayıda kadınlar tarafından kurulmuş olmasında yansımaktadır. Bu vakıflar; cami ve medreselerin faaliyetlerini ve bakımını ve yoksullar için aşevlerinin işletilmesini finanse ediyordu. İstanbul'da 1546'da, vakıfların %35'i kadınlar tarafından kurulmuştu. Ortadoğu tarihçisi Profesör Gabriel Baer'in tespitlerine göre, erkekler tarafından kurulmuş %6,1 oranındaki vakıfların ve kadınlar tarafından kurulmuş %25,4 oranındaki vakıfların aynı zamanda yine kadınlar tarafından idare edilmiş ve vakıfların %75'inin ilk mütevellisi yine kadınlar olmuştur. (Koca)

Bunlar; Şeriat kanunlarının tatbik edilmesiyle kadınların istifade edebildikleri finansal haklar ve iktisadi faaliyetlere dair fikir veren ve İslami hükümlerin uygulanması altında kadınların gerçek iktisadi statülerini gösteren sadece birkaç örnektir. İşte bu dönem, Avrupalı kadınların Müslüman kadınların hayatlarına gıpta ile baktıkları bir dönemdi. Müslümanların ve İslam'ın koruyucu kalkanı olan İslami Hilafet sisteminin ortadan kalkmasıyla birlikte, İslam beldelerindeki kadınlar; Allah'ın onlara vermiş olduğu mali ve mülki haklardan mahrum edilmişler ve hayatlarını maddi güvensizlik ve ciddi ekonomik sıkıntılar içinde sürdürmek zorunda bırakılmışlardır. İslam beldelerinde Allah (st)'nin nizamını kaldırıp onun yerine geçen kapitalist sistem, kadınlara İslami yönetim altında tattıkları huzur ve adaletin zerresini bile tattıramamakla olağanüstü bir başarısızlık sergilemiştir.

"Kadınlara gelince, belki de erkeklerden daha fazlasını görürsünüz sokaklarda [yani günlük işlerinin peşinde koşuran vs.] [...] Düşünüyorum da, hiçbir zaman Türkiye'de olduğu gibi, kadınların bu kadar özgürlük tattıkları, her türlü ayıplanmadan münezzeh oldukları bir ülke görmedim [...]Türk kadınlarının gördüğü muamele bütün milletlere emsal teşkil etmelidir... - ve onların (Türk kadınlarının) yaşam tarzlarıyla, nefes alan en mutlu varlıklar olduklarına inanıyorum." [Lady Elizabeth Craven, 'Kırım'dan Konstantiniye'ye Yolculuk'(1789), İngiliz gezgin ve yazar]

Kampanyaya Destekler...

Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına Destekler...

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi Kadınlar Bölümü tarafından başlatılan, “Kadın ve Şeriat: Hakikati Kurgudan Ayırmak” Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına #Malezya’daki Kadınlar da Destek Veriyor...

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi Kadınlar Bölümü tarafından başlatılan, “Kadın ve Şeriat: Hakikati Kurgudan Ayırmak” Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına #Pakistan’daki Kadınlar da Destek Veriyor...

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi Kadınlar Bölümü tarafından başlatılan, “Kadın ve Şeriat: Hakikati Kurgudan Ayırmak” Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına #Avusturalya’daki Kadınlar da Destek Veriyor...

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi Kadınlar Bölümü tarafından başlatılan, “Kadın ve Şeriat: Hakikati Kurgudan Ayırmak” Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına #Bangladeş’daki Kadınlar da Destek Veriyor...

Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına Destekler...

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi Kadınlar Bölümü tarafından başlatılan, “Kadın ve Şeriat: Hakikati Kurgudan Ayırmak” Uluslararası Kadınlar Konferansı Kampanyasına #Türkiye’deki Kadınlar da Destek Veriyor...

www.facebook.com/WomenandShariah

@WomenShariah

womenandshariah2015@gmail.com

Mersin Turkey

www.facebook.com/WomenandShariah

@WomenShariah

womenandshariah2015@gmail.com

Müslüman Kadınların Durumundan Kıssalar...

İslam Hilafet nizamında kadının umumi görevini tanımlamıştır, ancak laik devletlerin aksine o aynı zamanda kadının namus olarak görüldüğü güvenli çevrede ona sunacağı fırsatları da tanımlamıştır. Bu toplumda kadın ve erkek ilişkilerini düzenleyen İslami sosyal sistemin kurulması ile başarılıdır. İslami örtü, mahremiyet sınırlarının korunması, gayri meşru ilişki ya da aldatmanın yasaklanması gibi örnekler, kadın ve erkeğin her ikisi içinde iffet ve namusunu korumamakla birlikte cinsel münasebetin ve cinsel münasebete götüren her şeyin sadece evlilikle sınırlandırılmasıyla, üretken toplum için kadın ve erkeğin iş birliğine olanak sağlar. İslam, cinsel içgüdüğü harekete geçirecek provakatif bilbordlar ve reklamların kullanılması ve dergilerin satılması gibi insanın şehvi duygularının kontrolsüz ve sınırsız bir şekilde kısıktırılmasına izin vermez. O halde kamusal alanda kadın için bu ne anlama gelir? Doktor, mühendis, bilim insanı olarak toplumda sömürülmeden etkili bir şekilde çalışabilir. Dış görüntüsü yerine yeteneklerine göre iş arayabilir. Güvenli bir ortamda eğitim alır, ticaret yapar ve seyahat eder.

Bu kadının Hilafet Nizam'ındaki görevidir. Bu görüş, bugüne kadar İslam'a karşı atılan iftiralarla; onun kadına kötü muamelede bulunduğu, baskıcı olduğu, barbarca davrandığı gibi eskimiş şahsi görüşlerle örtüşmüyor. Bunlar sadece insanların kalbine korku verme, gözlerini ve akıllarını kör, kulaklarını sağır etme girişimidir. Bu köhne klişelere bir son vermek ve 21. yy' da kadın ve Hilafet' i tartışmak zaruridir.

Batılı feminizmin cisimleşmiş hali, Germain Greer, "The Whole Woman" (Tam olan Kadın) isimli kitabında şunu yazmıştır: "Hadımlaştırılmış Kadın (kitabı) yazıldıktan yıllar sonra, acaba hayatta kalmış tam kadın bulabilir miyim diye dünyayı gezdim. Bu kadın, erkek fantazilerini cisimleştirmek için var olmayan veya kimliğinin ve sosyal statüsünün bir erkek üzerinden belirlenmesini beklemeyen bir kadın olmalıydı; güzel olmak zorunda olmayan, akıllı olabilen, yaşı ilerledikçe otoritesi artan bir kadın olmalıydı." Belki de Germain Greer için, bu yolculuğunu kadınların İslam'da ve Hilafet sistemindeki konumlarını araştırmakla bitirmek akıllı olacaktır.

Kadınlara yapılan küresel baskı hiç bitmeyecekmiş gibi görünüyor. Kadınların maruz kaldığı adaletsizlikle, çeşitli istismarlarla ve kötü davranışlarla ilgili manşetlerin olmadığı bir gün bile yok. Doğu ve Batı'nın haberlerinde politik baskı, vahim yoksulluk, şiddet, istismar, cehalet, zorla evlilik, haklardan yoksunluk, adli hatalar, düşük kalitede eğitim ve sağlık ve savaşlar sonucu ölen ve sakatlananlar, etnik temizlik ve işgal gibi sık sık tekrarlanan bu hikaye milyonlarca kadının uluslararası ölçekte yaşadığı musibetlerdir.

Kadın ve çocuklar ulusları etkileyen politik ve ekonomik problemlerin yükü ile karşılaşmaktalar. Suriye'deki mevcut krizde ülkelerdeki mültecilerin büyük bir çoğunluğunu kadın ve çocuklardan oluşturmaktadır. Bu gerçek ve mülteci oranı dünya genelinde tartışılmaktadır. 3 milyar insanın günlük kazancı 2\$'ın altındadır ve bunların çoğunu kadınlar oluşturmaktadır.

Endonezya, Bangladeş'te vahim yoksulluk birçok kadını etkilemektedir ve Müslüman beldelerin birçoğunda milyonların fabrikalarda, çiftliklerde ya da iş yerlerinde tehlikeli, istismar koşullarında uzun saatler çalışmak zorunda kalıyorlar ve sadece yaşamlarını sürdürececek kadar az bir maaşla hayatlarını devam ettiriyorlar. Milyonlarca kadın da çalışmak için ailelerinden ve çocuklarından uzaklara göç etmek zorunda kalıyor ve birçoğu misafir oldukları ülkelerde kötü muameleyle hatta işkenceye maruz kalıyorlar. UNESCO verilerine göre dünya genelinde yetişkin nüfusunun %17' si hala okuma-yazma bilmiyor ve bunların kadınların 3'te ikisi kadın, Müslüman beldelerinde kadınların okuma-yazma bilmeme oranı korkunç seviyelerde. Pakistan, Bangladeş ve diğer Müslüman beldelerinde kadınların %60'ı okuma-yazma bilmiyor. Şiddete maruz kalma açısından ise Birleşmiş Milletler'in tahminine göre kadınların 3'ye biri(bu oran 1 milyar kadın ve kıza eş değerdir) hayatlarında tecavüze uğramış ya da dövülmüştür. Amerika'da günde 3 kadın eşleri, sevgilileri ya da eski sevgilileri tarafından öldürülüyor ve kadınların 5'te 1'i tecavüze ya da tecavüz girişimi mağdurdur. Batı Avrupa'da kadınların 4'te 1'i aile içi şiddete maruz kalıyor ve İngiltere Ev Ofisi istatistiklerine göre ülkede her 6 dakikada bir kadın tecavüze uğruyor. Türkiye, Pakistan ve diğer Müslüman ülkelerde namus cinayetleri ve kadına şiddete ne yazık ki vahim seviyelerdedir.

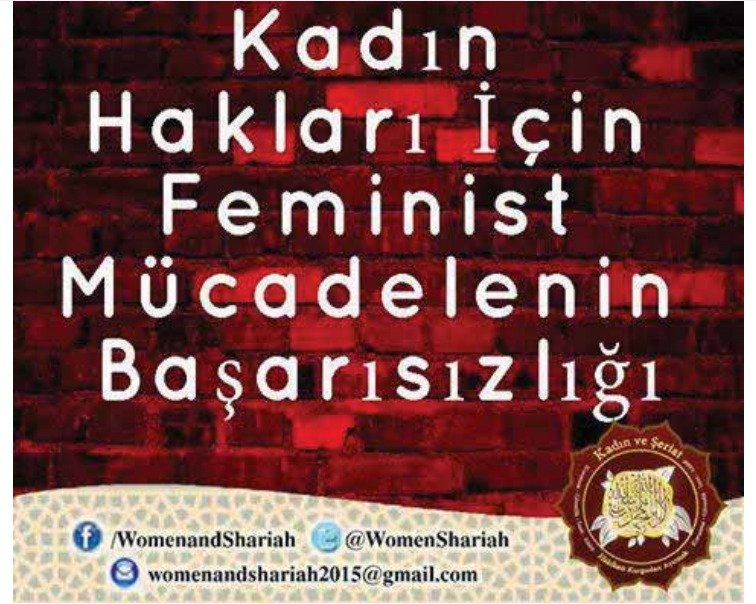

Batı, müstehcen içerikli videoları tanımlarken ikiye ayırdı; kadının cinsel ifadesi ve özgürleşmesi diğer tanım ise erkeğin şehvetine hizmet etmeye yarayan yol. Gerçek ise bu iki tanımdan farklıdır. Kadınlar, kendisinden para kazanılan bir eşya, milyon dolarların harcandığı eğlence ve reklam endüstrilerinin yanı sıra güzellik ve moda endüstrilerinin, tamamen gerçek dışı, dar, yüzeysel bir cinsel metası haline dönüştürülmüştür. Bu tür istismarlar kapitalist ideolojisinin uygulandığı her alanda ve her mekanda kaçınılmazdır. Sonucu ne olursa olsun kapitalistler sürekli kar odaklı düşünür çünkü.

Liberalizm ve serbest piyasa, adeta kıyamet öncesi bir kabusu tanıklık ettiğimiz tecavüzlerin arttığı zaman diliminde bir tanım getirdi kadına. Feminist Robin Morgan “Müstehcen içerikli videolar teori, tecavüz ise pratiğe dönüşmüş halidir.” dedi. ABD’de her dakika da bir kadın tecavüz ediliyor, Hindistan Times’ın kayıtlarına göre Hindistan’da günde 93 tecavüz olayı vukuu buluyor ve 2013-2014 arası tecavüz vakıalarının sayısı dokuz bin artmış vaziyette. Bildirilmeyen olaylar da göz önünde bulundurulduğunda gerçek sayı iki katına çıkmaktadır.

Kadınların gerçek manada güçlendirilmesi, toplumda hakim olan bozuk bakış açısının İslam’ın Hilafet yolu ile bir bütün olarak uygulanmasıyla oluşturulacak doğru bakış açısı ile değiştirmekle olur. Şeriat tarafından, kadınların öğretimdeki, ticaret hayatındaki ve aynı zamanda ev hanımları olarak toplumu korumadaki rolleri desteklenir ve teşvik edilir. Kadınların önemi fiziksel görünümüne göre değil, zeka ve karakterlerine dayalı olur. Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: “Dünya ve içindekilerin her biri değerlidir. Dünyanın en hayırlı nimeti ise sâliha kadındır” (Muslim). Kadının bu yüksek konumu, hicab ahkamıyla, cinsel hayatını toplumdan uzaklaştırıp özel hayatıyla sınırlandırarak daha da ileriye taşınmaktadır. İslam’da cinsiyet ayrımı yapılmaz ve kadının cinselliğini açığa çıkartacak reklamlarda ve müstehcen içerikli videolarda yer alması yasaklanır.

Asırlardır pek çok kadın ve erkek örgütleri, çeşitli hükümetler, kadına karşı yapılan haksızlıklara ve baskılara çözümler bulmak; kadınların güvenlik, siyasi, ekonomik, eğitim ve öğretim, temel ihtiyaçların karşılanması için mücadele etmektedir.

Bu hedefleri yerine getirebilmek için kadınların parlamentoda, hükümette, parti başkanlıklarında, öğretimde, iş hayatında sayılarını arttırmayı da içine alan birçok çözümler sundular. Daha çok ekonomik haklar ve toplumsal bilinç kazandırmak için kampanyalar düzenlediler. Böylece kadının sorunlarını gündemde tuttular. Kadınlar için daha serbest karar alabilme ve daha çok özgürlükler istediler. Hukukta ve yargıda daha çok cinsiyet eşitliği, kadına yönelik işlenen suçlarda daha ağır cezalar, daha çok demokrasi, yönetimde dini kuralları önlemek için uluslara laikliği uygulamaları yönünde baskı oluşturmak istendi.

Ama ne yazık ki, 200 yıldır feministlerin bu çözümler için dünya üzerinde vermiş oldukları mücadeleye rağmen yargıda ve hukukta cinsiyet eşitsizliği, kadına yönelik şiddet, yukarıda saydığımız diğer problemler halen dünya üzerindeki milyonlarca kadın üzerinde vukuu bulmaktadır. Doğudan batıya bir çok haksızlıklar var ve gün geçtikçe artıyor. Peki Neden?

Çünkü mevcut feminist mücadeleyi yürütenler, kadınlara yönelik bu haksızlıkların sebebini anlamada ve öğrenmede hataya düştü. Siyasi yanıltmalara aldandılar. Kadına yönelik haksızlıklarda izledikleri dar görüşler ile daha çok günübürlük, yüzeysel ve uydurma çözümleri ile gündeme geldiler. Bir hastalığı tedavi etmek için öncelikle hastalığa sebep olan unsurların derin analizleri yapılması gerekiyor ki hastalığa sebep olan unsurlardan kökleri kopartılsın. Kadına yönelik şiddet, birçok toplumu etkileyen bir kanserdir. Bu hastalığa sebep olan unsur ise; toksini ve katalizörleri üreten ve yayan, bugünün dünya siyasetini yönlendiren ve bu sistemleri uygulayan devletler, mevcut inançlar, yasalar ve değerlerdir.

Zalim Laik Hükümetler Kadınları Asla Koruyamazlar ya da Suçlulara Karşı Adaleti Sağlayamazlar

www.facebook.com/WomenandShariah
womenshariah2015@gmail.com

@WomenShariah

Mısır'ın sözde Adalet sistemi, Mısır'ın zalim laik yöneticilerinin nitelikleri yüzünden Mısır'daki kız kardeşlerimizin haklarını asla koruyamaz.

El-Sharq Uydu Televizyonunda İnsan Hakları Kurbanları Merkezi tarafından açıklanınca ortaya çıkan, El-Marj Polis merkezinde polislerin genç bir bayana tecavüz etme vakiası sosyal medyada geniş yankılar uyandırdı.

“Bizim Haklarımız” başlıklı bu programda Haitham Abu Khalil, El-Marj Polis istasyonunda tecavüze uğrayan 18 yaşındaki Fatıma; olayı detaylı bir şekilde anlattı. Polis memuru Muhammed El-Hüseyn'in kendisine tecavüz ettiğini iki polis memurunun ise kendisini kelepçelediğini söyledi.

Fatıma “30 Ocak akşam saat 6'da evimden alındım. Ailemin önünde dövüldüm ve evimizden çeşitli eşyalar çaldılar. El-Marj Polis istasyonuna götürüldüm, orada bana işkence edildi, elektirik verildi ve tecavüze uğradım” dedi.

Yorum:

Kardeşimiz Fatıma'nın hikayesi yürek burkucu. Mısır'ın sözde Adalet sistemi, Mısır'ın zalim seküler yöneticilerinin nitelikleri yüzünden Mısır'daki kız kardeşlerimizin haklarını asla koruyamaz. Böylesi sistemler böyle canavarlar üretilip işlevsiz politik düzenleri içinde istihdam etmek için tasarlanmıştır.

Ne yazık ki bu trajediler; laik ulusların bakış açısıyla Batı icadı feminist hareketlerin hedeflerini ilerletmek için tartışılıyor. Bir gerçeklik kontrolü yapmalıyız ve kadını erkekle eşitlemek isteyen laiklik çağrılarının kendi toplumlarında tecavüz ve tacizi yok etmek için ne yaptığını bir sormalıyız.

Kadını şehvi arzularını tatmin eden basit nesnelere ibaret görmeye devam eden gerici liberal erkek zihniyetlerini değiştirmeyi başaramamış. Hiş şüphesiz bugün İslam dünyası da aynı vebaya yakalanmış – bu da sömürgeci işgalin ikramıdır.

Dünya çapındaki istatistikler 16 yaşındaki genç kızların maruz kaldığı cinsel istismar oranının %50 olduğunu göstermektedir. 18 yaş altı 150 milyon kızın ise sadece 2002'de cinsel şiddete uğradığı ortaya çıkmıştır. Kadınların %30'unun ilk ilişkileri zorlama ile olmuştur. Cinsel ilişkiye girme yaşı 15'in altına indiği bu dönemde, bunların %45'nin zorla olduğu bildirilmiştir.

Feminizmin, erkeklerin kadınlara olan tutumunu değiştirmesi mümkün değildir. Ve son yüz yıldır kadın cinsiyetine karşı işlenen zulümler bunun kanıtıdır.

Hilafet Sistemi, Allah'ın hükümleri ile kadınların

baskısını yok eden tek politik sistemdir. Bu bakış açısı Takvayı içeren adalet sistemi ile yönetildiğimizde doğal olarak ortaya çıkacak. Allah'ın varlığına olan inanç ve Allah korkusu ülkedeki kadın vatandaşları koruyabilecek tek teşvik olacaktır.

Ayrıca, Allah'ın tüm emirlerini tatbik edip ve insanları Allah'ın yasaklarından alıkoymayı mümkün kılacak olan sadece düzendir.

Devletin anayasağının tek kaynağı Kur'an ve sünnet olacaktır. Bu eşsiz siyasi sistem bir döndükten sonra, kadınların çektiikleri inanılmaz ıstırap sona erecektir. O zaman kadın Allah'ın verdiği hakkı, izzeti ve şerefi tatmaya başlayacaktır.

{وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا}

“Kur'an'dan indirdiğimiz şeyler, mü'minler için şifadır ve rahmettir. Ve zalimlerin sadece hüsrânını (kaybettiği dereceleri) arttırır.” [İsra 82]

Batı tarihi kadınların eğitim, ekonomi hatta seslerini duyurma anlamında bile baskıcı kanunları ile bilinmektedir.

Hatta kadınlar zamanla (cadı değil de) insan olarak görülmeye başlandıysa da ve kendilerini geliştirme fırsatları tanınmış olsa da, hala günümüzde bile erkeklerle aynı seviyede görülüyorlar.

Batılı kadınlar erkekler kadar para kazanamamakta, kariyerlerine erkeklerinki kadar saygı duyulmamakta ve Batıya göre en güçlü makam olan Amerika'nın başkanlık koltuğuna ulaşmayı hala başaramamışlardır. Evet, çok az sayıda kadın kendi halklarını yönetiyor, ancak Amerika gibi dünyanın süper gücü kadınların değil erkeklerin egemenliğindedir.

İslam'ın kadının yöneticiliği hakkındaki görüşü gayet açıktır, kadının yönetici olması haramdır. Ancak İslam; yöneticilik makamını kadınların veya erkeklerin güçlü ya da başarılı olması için bir amaç haline getirmez. Aksine, Allah katında kadınlar için en önemli ve güçlü makam anne ve eş olmaktır.

İşte bu noktada İslam, Batı'nın kadın için başarı anlayışından tamamen uzak durup ona hayatta ulaşmaya değer ve fitratıyla uyumlu daha uygun bir rol vermiştir.

Bu rol hiç de bazı insanların anlamakta zorlu çektiği gibi tepeden bakılacak bir rol değildir, çünkü gelecek nesilleri meydana getirecek ve kalkındırarak olan kadındır. “Her güçlü erkeğin arkasında daha da güçlü bir kadın vardır”

deyimi, aslında kadının toplumda büyük şahsiyetler ve liderler yetiştirmede önemine vurgu yapmaktadır.

Ayrıca, Batılı kadınlar moda, güzellik standartları, kariyerlerinin durumu ve hatta erkeklerle eşit görünmeye gayret ettikleri feminist akımda bile erkeklerin onayını beklerken, Müslüman kadın erkeklerin prangalarından kurtulup, sadece Allah'ın hükümlerine sığınmaktadır.

Tarih boyunca Müslüman kadınlar, Batılı kadını politik çerçevede bile özgürleştiremeyen ve günümüzde hala mücadele ettikleri bu tarz zorluklardan beri olmuşlardır.

Erkekler kadınlardan daha iyi, daha zeki ve entelektüel olarak daha üstündür. Ya da en azından Batı tarihinin bizlere anlatmaya çalıştığı bu gibi görünüyor. Batı'da hakim olan mantalite maalesef hala bu dur ve Batılı kadınları gerçek kurtuluşa ulaştırmaktan alıkoyan da budur.

İslam geldikten sonra, hiçbir zaman ve asla kadınlar kendilerine erkekleri mihenk taşı olarak almamışlardır, aksine onlar başarıyı Allah (Subhanehu ve Teala)'nın kendilerine rehber kılmış olduğu hükümlere uyup Allah'ın gözünde başarılı olmakta görmüşlerdir. İşte bu İslami zihniyete sahip olan Müslüman kadın, kendisini hem Batı'nın hem de Doğu'nun genelinde övgülere mazhar kılacak inanılmaz işler başarmasını nasip etmiştir.

Buna dair en önemli örnek, Kudüs ve Şam'daki camilerde ilim öğreten Ummul Derda'dır. Onun öğrencilerinden biri de Halife Abdul Melik ibn Mervan olmuştur.

Bu yüzden, Batılı kadın erkekle yarışıp onunla aynı haklara sahip olmak için çaba sarf ederken, Müslüman kadın ülkesindeki yöneticileri eğitir ki Batı bunu gücün ve büyüklüğün sembolü olarak görür.

Peygamber Efendimiz Hudeybiye Anlaşmasında eşi Ümmü Seleme'ye danıştı ve tavsiyelerini dikkate aldı.

İslami Hilafetin ikinci Halifesi olan Ömer bin Hattap mescidde kadınları ve erkekleri toplayıp istişare ederdi. Özellikle Eş-Şifa bint Abdullah adlı kadının siyasi görüşlerine değer verir ve gerektiğinde ona danışırdı. Zira Eş-Şifa bint Abdullah oldukça zeki ve ileri görüşlü bir kadındı. Hatta çoğu zaman Ömer bin Hattap kendi görüşünü terk edip Eş-Şifa bint Abdullah'ın görüşünü alırdı.

Halife Ömer bin Hattap bir toplantıda insanlara evlilik mehrini yüksek tutmamaları emretti. Mecliste hazır bulunan yaşlı bir kadın İslam Halifesinin görüşüne muhalefet ederek şöyle dedi: *Ey Ömer! Allah'ın kitabı mı, yoksa senin sözün mü tabi olmaya daha layıktır? Allah Subhanehu ve Teala şöyle buyurmadı mı? "Onlardan birine yüklerle mehir vermiş olsanız dahi hiçbir şeyi geri almayın" (Nisa 20).* Bunun üzerine Halife Ömer: "Kadın doğru söyledi Ömer

yanlış" diyerek kendi görüşünden vazgeçti.

Nafisa bint Hasan 9. Yüzyılda Mısır'da Abbasi Hilafetinin altında yaşamış meşhur bir âlime idi. Siyasi konularda o kadar etkili bir kişiydi ki yaşadığı diyardaki herkes yöneticiler ile ilgili sorunlarını çözmesi için ona başvururdu.

Hilafet Devleti kadınlara yöneticilere karşı Mezalim Mahkemesine (Hilafet Devletinde yöneticilere yönelik şikayetleri değerlendiren mahkeme) başvurarak dava açma hakkını vermiştir. Böylelikle açıkça ve korkusuzca yöneticileri muhasebe etme olanağı sağlanmıştı.

"Mezâlim Kâdîsi; Devlet tebâsından olsun yada olmasın, Devlet otoritesi altında yaşayan herhangi bir kimseye karşı devletten kaynaklanan her tür zulmü –ki bu zulüm ister bizzat Halife tarafından isterse Halife'nin altındaki yöneticiler ve memurlar tarafından yapılsunkaldırmak için nasbedilen Kâdî'dir." Madde 87, Hizbu't Tahrir'in Anayasa Tasarısı.

İslam nizamı kadına temsilcilerini ve Halifesinin seçme hakkını vermektedir. Gerçekten İslam nizamı, kadına yöneticisini seçme hakkını veren dünyadaki ilk sistemdir.

Akabe Biatında Medine Müslümanlarını temsil eden grupta Nuseybe bint Kaab ve Esmâ bint Amr adındaki iki kadında vardı. Bu biat, Peygamber Efendimizi devlet başkanı olarak kabul eden, ona askeri ve siyasi her türlü desteği vermeyi taahhüt eden bir biattır.

Ömer bin Hattab'ın şehit edilmesinden sonra Amr bin As, yeni seçiminde kimin halife olacağını yönünde Hilafet Devleti tebaasına danıştı. Bu danışmada kadın ve erkek ayırt edilmedi.

"Kadının devlet görevlerine tâyin edilmesi, Ümmet Meclisi üyelerini seçmesi, Ümmet Meclisi'ne üye olması, Halife'nin seçilmesine ve Halife'ye bey'at verilmesine iştirâk etmesi câizdir." 115. Madde Hizbu't Tahrir'in Anayasa Tasarısı.

İslama göre bir kadın yönetici olamaz ancak bu onun siyasette bir yerinin olmadığı anlamına gelmez. Kadın yönetici olamamakla birlikte idareci ve temsilci olabilir. Devlet kurumlarından birinin başkanı yahut sözcü gibi.

"İster erkek ister kadın olsun, ister Müslüman ister Gayri-Müslim olsun, tâbiyet taşıyan ve kifâyeti olan herkesin; bir Maslahat'a veya bir Dâire'ye veya bir İdâre'ye Müdür olarak tâyin edilme hakkı bulunduğu gibi, buralarda memur olma hakkı da vardır." 98. Madde Hizbu't Tahrir'in Anayasa Tasarısı.

Hilafet Devleti kadının siyasi haklarını kendisine teslim etmesi açısından bir modeldir. Bu model uzun zaman önce diktatörlerin ve beşeri nizamların kadının elinden aldığı siyasi hakları kadına iade edecektir.

Artık kadınlar için gerçek değişimin zamanı gelmiştir. Bu değişim sadece Hilafet Devletinin tatbik ettiği İslam şeriatıyla mümkündür.

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى وَلَا يَشْفَى

"Onlara şöyle dedi: 'Birbirinize düşman olarak hepiniz oradan inin. Elbet size Benden bir yol gösteren gelir; Benim yoluma uyan ne sapar ve ne de bedbaht olur. Benim Kitap'ımdan yüz çeviren bilsin ki onun dar bir geçimi olur ve kıyamet günü de onu kör olarak haşrederiz." [Taha Suresi 123,124]

مجلة
مختارات
seçmeler
Muhtarat
Hizb ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi'nden

